

VERSION LATINE

Le savoir emprunté d'un parvenu.

On n'emprunte pas, on n'achète pas la sagesse, dit Sénèque ; il faut, pour l'acquérir, un long effort personnel. La sagesse n'est pas cette science apparente qu'on peut se procurer aux frais d'autrui, comme fit le sot parvenu dont voici l'histoire.

Calvisius Sabinus memoria nostra fuit dives ; et patrimonium habebat libertini et ingenium : numquam vidi hominem beatum indecentius. Huic memoria tam mala erat ut illi modo nomen Ulixis excideret, modo Achillis, modo Priami. Nihilominus eruditus volebat videri. Hanc itaque compendiariam excogitavit : magna summa emit servos, unum qui Homerum teneret, alterum qui Hesiodum ; novem praeterea lyricis singulos assignavit. Magno emisse illum non est quod mireris : non invenerat, faciendos locavit. Postquam haec familia illi comparata est, coepit convivas suos inquietare : habebat ad pedes hos ; a quibus subinde cum peteret versus quos referret, saepe in medio verbo excidebat. Cum dixisset Sabinus centenis milibus sibi constare singulos servos : « Minoris, inquit illi Satellius Quadratus, totidem scrinia emisses ». Ille tamen in ea opinione erat ut putaret se scire quod quisquam in domo sua sciret. Idem Satellius, stultorum divitum arrosor, illum hortari coepit ut luctaretur, hominem aegrum, pallidum, gracilem. Cum Sabinus respondisset : « Et quomodo possum ? Vix vivo » ! – « Noli, obsecro te, inquit, istuc dicere : non vides quam multos servos valentissimos habeas ? »

SÉNÈQUE.